

Kvittering på innsendt svar på Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Saksnummer: 26/1454

Sak: Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Levert: 08.04.2026 12:24

Svar type: Med merknader

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: Diabetesforbundet

Kontaktperson: Britt Inger Skaanes

Kontakt e-post: bis@diabetes.no

Høringssvar fra Diabetesforbundet - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Diabetesforbundet takker for muligheten til å gi innspill til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven). Diabetesforbundet er en uavhengig interesseorganisasjon for alle med diabetes og de som er berørt av eller interessert i diabetes. Vi jobber for et godt liv med diabetes - og en framtid uten. Over 300 000 personer har diabetes i Norge. Diabetes er en alvorlig kronisk sykdom, og har vist seg å være en risikofaktor i flere pandemier, i tillegg er alle med diabetes type 1 og mange med diabetes type 2 fullstendig avhengig av medisintilgang for å overleve, noe som vil gjøre dem spesielt sårbare ved kriser som krig, konflikt eller andre situasjoner som truer medisinske forsyninger. En person med diabetes type 1 som ikke får tilgang på insulin vil dø. *Erfaringer viser tydelig at personer med kroniske sykdommer som diabetes trenger sterkere beskyttelse og mer forutsigbar beredskap.*

1. Lovfestet involvering av pasientorganisasjoner

Under pandemien ble Diabetesforbundet en reell del av krisekommunikasjonen. Personer med diabetes hadde høyere risiko for alvorlig forløp og død ved koronasykdom. I samarbeid med Helsedirektoratet styrket vi bemanningen av Diabeteslinjen, økte åpningstidene og hadde åpent hele påsken. Diabeteslinjen håndterte 1620 henvendelser i mars 2020 – mot 400 i en normalsituasjon. Vi fungerte som en kommunikasjonslinje mellom myndigheter og en stor risikogruppe. *Dette understreker behovet for at pasientorganisasjoner lovfestes som del av helseberedskapen.*

2. Forsyningssikkerhet for insulin og medisinsk utstyr

Pandemien førte til store bekymringer rundt tilgang til insulin, sensorer, teststrimler og annet kritisk utstyr. Erfaringer fra andre land i krise har vist sårbarheter i tilsvarende situasjoner. *Vi anbefaler at forsyningssikkerheten for kritisk medisinsk utstyr og legemidler styrkes og at det også bør vurderes egen nasjonal produksjon av livsviktige medisiner.*

3.Kronisk sykdom

Personer med diabetes er særlig utsatt ved forsyningssvikt, digitalt bortfall, langvarig press på helsetjenester og evakueringssituasjoner. *Kronisk sykdom må inngå som eksplisitt kategori i beredskapsplaner.*

4. Riktig oppbevaring av legemidler

For mange med diabetes er insulin en livsviktig medisin. Uten tilgang på insulin, vil de med insulinavhengig diabetes dø. Insulin må dog oppbevares i kjøleskap. Ved langvarig strømbrytning kan dette medføre en sikkerhetsrisiko for personer som er insulinavhengige. *Det er viktig at det avklares hvem som har ansvar for strømberedskap til feks medisinoppbevaring – hvis individer selv må anskaffe nødstrømsaggregat e.l., må det offentlige tilskuddsordninger på plass og informasjon om disse må spres til målgruppen.*

5.Barn og unge med diabetes

Barn og unge med diabetes ble indirekte rammet når fysiske tilbud, møteplasser og opplæring ble stanset gjennom store deler av pandemien. Dette førte til mer usikkerhet og mindre støtte i hverdagen. *Loven bør sikre at nødvendige tjenester, skolestøtte og kontinuitet opprettholdes – også ved kriser.*

6. Frivillighetens beredskapsrolle forutsetter fungerende rammer

Koronapandemien tæret på økonomien til Diabetesforbundet. De fleste inntektene stupte, og den nødvendige omstillingen og digitaliseringen krevde mange ressurser av det sentrale leddet i Diabetesforbundet. Diabetesforbundet gjennomførte store digitale omlegginger, skolering og opplæring i digitale verktøy, innkjøp av nytt utstyr o.l. Dette var helt avgjørende for å kunne levere gode tilbud til organisasjonens medlemmer og andre med diabetes. Behovet for informasjon og frykten og usikkerheten for personer med diabetes var stor, derfor skrudde Diabetesforbundet opp kapasiteten og produserte ny og kvalitetssikret informasjon i alle informasjonskanaler og på flere språk. *For at frivilligheten skal kunne bidra i fremtidige kriser, må støtteordninger og strukturer være treffsikre og beredskapsrettede.*

6. Oppsummering

Vi anbefaler at loven:

- lovfester involvering av pasientorganisasjoner
- styrker forsyningssikkerheten for kritisk medisinsk utstyr og legemidler
- inkluderer kronisk sykdom som eksplisitt risikokategori i planverk
- sikrer og klargjør finansieringsansvar for nødvendig egenberedskap som nødstrømsaggregat
- sikrer barns rettigheter og kontinuitet i tjenester
- legger til rette for at frivillig sektor kan operere effektivt i kriser

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.